

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Toon Meesters, werkzaam bij Vee & Arts Veterinaire Diensten uit Roosendaal, Hans Van Loo, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), en Annemiek Veenkamp van Dierenartspraktijk Flevoland wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziekte tot behandeling.

Mortellaro aanpakken op verschillende terreinen

naam aandoening

mortellaro

verschijnselen

kreupelheid door huidletsels achter op de klauw

oorzaak

infectie door treponema-bacteriën

behandeling

langdurig traject bij individuele dieren en koppelbehandelingen

Als afsluiting van de maandelijkse bedrijfsvisite bespreken we standaard de melkcontrolegegevens. Via de pir-DAP-module heeft de dierenarts, mits de veehouder toestemming heeft gegeven, inzage in deze gegevens. Deze module bevat ook Digi-Klauw, waarin de klauwverzorger klauwgezondheidsscores noteert. Omdat de veehouder extra aandacht vroeg voor klauwgezondheid, had ik een uitdraai van DigiKlauw meegenomen. Hij wist al dat mortellaro de hoofdoorzaak was van de klauwproblemen, maar toen hij de cijfers op papier zag, viel het even stil. 'Dit is serieus, hier moeten we mee aan de slag', zei hij vastberaden. Mortellaro is een infectieuze ontsteking van de klauwhuid aan de achterzijde van de klauw in en net boven de klauwspleet, veroorzaakt door treponema-bacteriën. De bacteriën maken de huid kapot en dringen diep in het huidweefsel door. De huidinfectie kent verschillende stadia (M1 t/m M4), waarbij M2 herkenbaar is aan de zeer pijnlijke, rode aardbeiachtige huidontsteking. In een chronisch M4-stadium is de huid verdikt met korsten en zijn er soms draadvormige, op dikke haren lijkende uitsteeksels. Sommige koeien lijken na behandeling genezen, maar krijgen de aandoening daarna terug. Bij deze zogenaamde dragers wordt de infectie opnieuw actief als de weerstand daalt. Het dier wordt weer kreupel en de actieve bacterie kan zich verspreiden. De treponema-bacterie kan diep in de huid en in de mest maandenlang overleven.

Veel melkveebedrijven hebben in meer of mindere mate last van deze klauwaandoening. De aanpak van mortellaro is meervoudig, duurt lang en gaat nogal eens gepaard met een terugslag, bijvoorbeeld als blauwtong de kop opsteekt. Volhouden is dan belangrijk.

Maak bij een (ook licht) kreupel koe in de bekabox de klauw goed schoon en droog, met name in de diepe tussenklauwspleet, snijd los weefsel weg en tape de aangetaste huid met pasta en drukverband in en herhaal dat steeds na drie dagen. Voor het hele koppel is een keer per week een doorloopvoetbad of sprayen het best, maar houd M2-dieren met pijnlijke letsels daaruit. Vergeet niet het ouder jongvee en de drachtige vaarzen te controleren en te behandelen. Chronisch geïnfecteerde dieren met regelmatig nieuwe M2-letsels kunnen beter worden afgevoerd. Zij zijn een infectiebron voor de andere dieren.

Hygiëne blijft belangrijk: haal vaker en grondiger mest weg van de vloer en uit ligboxen en zorg dat klauwmessen en bekabox schoon zijn. Door preventieve klauwverzorging blijven de klauwen gezond. De lichte gevallen ontdek je daarmee ook eerder. De weerstand van de dieren verbetert ook door een goed ligcomfort, minder statijd en goed ruwvoer met voldoende biotine. Met de veehouder sprak ik af dat de koppelbekapping door de klauwverzorger het startpunt van de aanpak zou zijn, met over vier weken een nieuwe koppelinspectie.